

Бекітімін:

Мектеп директоры: К.Л.Аманов

Тәрбиелу - білім беру үдерісінің циклограммасы

Вілім беру үйімі: «Талдық НОБМ»

Мектеп алдыңызбы: мектеп алдыңа даярлыштыңыншып

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың күршілік көзені: 04 -08 қараша 2024ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі 04.11	Сейсенбі 05.11	Сәрсенбі 06.11	Бейсенбі 07.11	Жұма 08.11
Балалардың кабылдау.	«Күй күмбірі: «Бұлбұл»күйі (Біртұтас тәрбие) «Қоғамдық мүлікті корға» Максаты: Қоғам, мүлік создерінің мағынасын және мүліктерге ұқыпты қарауға үйрету Әңгімелесу				
Ата-аналармен әнгімелесу, кенес беру	Ата-аналарға кенес - Үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызымет етудің алғы шарттарына үйрете берініз: жуыну, колын сұрту, шешінү. Күйдегі міндепті түрде өзіне ынгайлай болуы турали				
Балалардың бесәрекеті (баяуқимылды ойындар, үстелустійиңидары, бейнелеуәрекет і, кітаптар қарастыратын басқа әрекеттер)	«Аңдар қыска қалай дайындалады?» Максаты: Жаңуарлардың қыска қалай дайындалатынын әнгімелесу. Коршаган ортамен танысу Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	«Айырмашылығын тап» Максаты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге. Қазак тілі	«Дөңгелек және сонақша» Максаты: Геометриялық пішіндерді ажыраты білуге, оларға ұқсас заттарды топтай білуге, түстерін айта білуге үйрету. Суреттегі заттарды санауда, оларды сыйып қосуға үйрету. Логикалық ойларын, есте сактау қабілеттерін дамыту. Ойшылдықка, камкорлыққа тәрбиелеу. Математика негіздері Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет	«Кеңістік» Максаты: балаларды кеңістікті бағдарлауға жеткізу; ойлау қабілеттерін, қабылдау, зейн процесстерін дамыту. Математика негіздері Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет	«Жарқыл мен ғажайып көлік түрлері» Сюжетті-рөлдік, драмалуа ойындары Максаты: машина түрлерін білу, олардың қызыметі турали түсіну
Танертенгі жаттығу	Бірқатармен жүргізу. Жүргутурлар: ұшымен, колжогары, өкшемен қоларқасында; жартылай отырып жүргізу. Жүргітурлар: бірқатармен; шашылып. Шенбергергетүру. <ul style="list-style-type: none"> • Б.к. – н.т., доп тәмен 1.Оң аяқты алдына шығару, доп жогары.2.Б.к.3.Сол аяқты алдына шығару, доп жогары.4.Б.к. <ul style="list-style-type: none"> • Б.к. аяқты кең ашип түркесі, доп кеуденін алдында 1.Оң жакқа бұрылыс.2.Б.к.3.Оң жакқа бұрылыс.4.Б.к. (5-6 рет) <ul style="list-style-type: none"> • Б.к. аяқты кең ашип отыру доп еденде 				(5-6 рет)

	<p>1. Алдына енкейіо, допты колмен тигзу 2. Б к 3. Алдына енкейіо, допты колмен тигзу 4. Б к Б.к. н.т., доп алдында 1. Доп он жактан арқасына 2. Б к 3. Доп сол жактан арқасына (5-6 рет) Б.к.-н.т., доп еденде 1-4 допты екі аяқтын арасында салу, секіру (6 рет) Жүргүру. Бір катармен жүрү. Тыныс алу жаттығу «Паровоз» - колдарымен көзектестіріп кимылдар жасап, бөлме ішінде журу, мұрын арқылы демді ішке жүтып, ауыздан «Чух-чух-чух» сөздерімен бірге демді шығарады (5-6 рет).</p>	(5-6 рет)		
Үйимдастырылған іс-әрекеке дайындық	<p>Біртутас тәрбие: Қараша«Әділдік пен жауапкершілік айы» Анта дәйекесөзі «Әділдік пен жауапкершілік - біртутас ұғым!»</p>	<p>КР Энұраның тындау</p> <p>Д/О: «Бізге кім келгендін тауып ал» Максаты: Айтылу мен есту жағынанан бірдей сөздерді айыра білуге, дауыс ыргагын кадағалай білуге дағдыландыру. Кебір заттардын аттарын бекіту. (коммуникативтік танымдық қызмет)</p> <p>«Суретті ғаш» Максаты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үрету; шығамдылықка, досынын жауабын тыңдай білуге дағдыландыру (математика негіздері – танымдық және коммуникативтік қызмет)</p> <p>Сюжетті ойын: «Тез ойла» Максаты: Балалардың сөздерді тез ойланап, көрініше айтуға үрету. (коммуникативтік, танымдық қызмет)</p> <p>Ою құрастыру Максаты: Балалардың сандардың ретін, құрамын опай табуға, танбаны айыра білуге дағдыландыру. (шығармашылық қызмет)</p>		
Білім беру үйімінің кестесің бойынша үйимдастырылған іс-әрекет	<p>1.Сейлеуді дамыту Нагыз дос Максаты:Әңгіміе мазмұны арқылы достық ұғымын түсіндіру Міндеті: Сойлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Макал-мәтеддердегі жаттау, мағынасын түсіну 1. Ағаш тамырымен мықты, Адам дос-жарымен мықты 2. Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау Алмайды 3. Алтынсариннің «Екі дос» әңгімесін</p>	<p>1.Саят ашу негіздері Дыбыстық талдау Максаты: Дауысты, дауыссыз дыбыстарды ақыратуларын жетілдіру Міндеті: Сөздегі дыбыстардың ретін, дауыссыз дыбыстарды анықтау -Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. жазу жолы мен жоларалық көністікті ақыратса білуге үрету. «Телефон»дидактикалық ойыны Ойын максаты: балалар, бір-бірінң құлагына</p>	<p>1.Математика негіздері Дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш Максаты: Геометриялық фигурандар: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш атауларын, олардың ұқсастығы мен айырмашылығын ақыратса білуге үрету. Міндеті: Геометриялық фигурандар (дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен деңгелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ақыратса білуге жаттықтыру.</p> <p>Міндеті: Геометриялық фигурандар (дөңгелек, сопакша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен деңгелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ақыратса білуге жаттықтыру.</p> <p>Дид.ойын: «Құстардың атын атау» Максаты: Үй құстары мен дала құстарын ақыратса алу, тиришлігі туралы мәлімет беру Сұрап-жаяп: -Кандай құстардың құйрығы айыр?</p>	<p>1.Сейлеуді дамыту Біздің қанатты достарымыз Максаты: Баланың ой-өрісін дамытып, сөздік корын молайту. Міндеті: Тұбірлес сөздерді жасау және колдана білу, етістіктерді жалғаулаудың колдану, сөйлеу адебін, жай және жайылма сөйлемдерді колдану дағыларын қалыптастыру. Дид.ойын: «Құстардың атын атау» Максаты: Үй құстары мен дала құстарын ақыратса алу, тиришлігі туралы мәлімет беру Сұрап-жаяп: -Кандай құстардың құйрығы айыр?</p> <p>1.Қоршаган ортамен таныстыру Ауаның қасиеттері Максаты: Балаларды ауаның қасиеттерімен таныстыру, тажірибе арқылы ауаның біздің айналамыздың коршап түрганына көздерін жеткізу. Міндеті: «Өлі табиғат» ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сұнгілері, күн, бұлт, кар, тастар, жел, жанбыр); өлі табиғат заттарын адамның колымен жасалған заттардан ақыратса білу. Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары Жұмбақ</p>

<p>оку, мазмұнын балалармен бірге талдау</p> <p>Дидактикалық ойын «Жақсы-жаман»</p> <p>Максаты: жақсы достын және жаман достын бойындағы касиеттерін ажырату</p> <p>2. Математика негіздері</p> <p>Канша? Реті бойынша нешінші?</p> <p>Максаты: 10 көлеміндегі сандарды тұра және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Канша? Реті бойынша нешінші? сұраптарын ажырату, оларға дұрыс жауап берудүрүтеді.</p> <p>Міндеті: «Канша?», «Нешінші?» сұраптарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру</p> <p>Дид. ойын «Ретімен сана»</p> <p>Максаты: 1-ден 10-ға дейін тұра, кері санату</p> <p>Дәптермен жұмыс.</p> <p>1-тапсырма. Балалар кассага кезекке тұрды. Оларды сана. Бірінші, екінші, тоғызынышы, оныншы болып кім тұр? Балаларды вагондагы орын нөмірлері бойынша ретімен сызып кос.</p> <p>Шабаландарды сана.</p> <p>Балаларға шабадандарды «таратып» бер. Сызып кос.</p> <p>2-тапсырма Құстарға кандай ұя жасауга болады? Эртүрлі</p>	<p>сыйырлау арқылы айтылған сөзді басқа балага жеткізді. Егер ойын барысында сөзді кімде-кім дұрыс естімей кале естіп, сөзді шатастырып алса, «айыбын» төлейді.</p> <p>Жұмыс дәптерімен жұмыс Суретке кара. Үш дұбыстан тұратын сөздерді ата. (Мая, тай, лак, құс, шөп, эже, тал, ала.)</p> <p>Дұбыстық талдау жаса.</p> <p>Педагог балаларға жұмыс дәптерде дұбыстық талдау жасайтындарын айтады.</p> <p>Әже, тай сүреттері астына дұбыстық талдау жасайды.</p> <p>-Балалар, біз бүтін дұбыстық күрьылымы артүрлі үш дұбыстық сөздерге дұбыстық талдауды жасауды. Жағаластырайылқ. Педагог балаларды кезекпен тақтага шығарып, дұбыстық талдау жасатады..</p> <p>«Әже» сезінде 2 бұнын, 3 дұбыс бар.</p> <p>Тай – 1 бұнын, 3 дұбыс.</p> <p>Нар сезінде 1 бұнын, 3 дұбыс бар.</p> <p>Жұмыс дәптерімен жұмыс (графикалық жұмыс) Узік сызыктарды бастир</p> <p>2. Коршаган ортамен таныстыру</p> <p>Ағаш, бұта және есімдіктер</p> <p>Максаты: Өзін коршаган ортадағы есімдіктерді үш</p>	<p>«Неге ұқсайды?»</p> <p>дид. ойыны. Максаты: Пішінге сәйкес келетін заттарды табу</p> <p>«Сипаттама бойынша тап» дидактикалық ойыны.</p> <p>Максаты: кез келген заттың кандай геометриялық фигурага ұқсас екенін, түсіне карат сипаттау.</p> <p>Дәптермен жұмыс.</p> <p>1-тапсырма. Фигуралардың үстінен саусағынмен жүргіз. Олардың ұқсастығын және айырмашылығын ата.</p> <p>Фигуралардың суреттінің үстінен саусағынмен жүргізу үсініңде.</p> <p>-Фигуралардың бір-бірінен кандай айырмашылығы барын ата. (Дөңгелектің бұрыштары жоқ, ол домалайды.)</p> <p>(Ушбұрыштың, шаршының және тіктөртбұрыштың бұрыштары бар. Олар домалай алмайды.)</p> <p>2-тапсырма. Заттарға кара. Заттар кандай пішінге ұқсайды?</p> <p>Оларды геометриялық фигурамен сызып кос.</p> <p>Заттар кандай пішінге ұқсайды? Балалар</p>	<p>-Карлығаш</p> <p>-Жыл құстары дегеніміз не?</p> <p>— Күн сұытканда ұшып, көктемде келетін құстар</p> <p>-Түнде ұшатын құс?</p> <p>-Үкі</p> <p>-Орман дәрігері?</p> <p>— Токылдақ</p> <p>-Адамдар үй салудың кай құстан үйренген?</p> <p>-Қарлығаш</p> <p>-Әнші құс?</p> <p>-Бұлбұл</p> <p>«Ерке бұлбұл» ертегісімен таныстыру, рөлдерге бөліп саналату</p> <p>2. Математика негіздері</p> <p>Донгелек, шаршы, тіктөртбұрыш, ушбұрыш</p> <p>Максаты: геометриялық фигуралардың: дөңгелек, сопақша, ушбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш атауларын, олардың ұқсастығы мен айырмашылығын ажыраты блүге үрету</p> <p>Міндеті: Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, ушбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажыраты блүге жаттықтыру.</p> <p>Практикалық жұмыс.</p> <p>Фигуралардың кара. Олар несімен ұқсас және қалай ерекшеленеді? Шаршы мен тіктөртбұрыштың бір-бірінің үстінен қой. Не</p>	<p>Мұрыннан кеудеге өтеді, Одан кері кетеді, Өзі көзге көрінбейді, Онсыз өмір сүрілмейді. Жауабы: ауа</p> <p>Балалар, ауасыз өмір сүру мүмкін бе? (Балалардың жауаптары тиңдалады).</p> <p>Адам, жануар ауасыз тіршілік ете алмайды, есімдіктер өспелейді.</p> <p>Әсімдіктер де тыныс алады, оны біз сезбейміз.</p> <p>Таза ауа – біздің денсаулығымыздың настыры кепті. Әкінішке орай, келіктердің, зауыт, фабрикалардың ауага шығаратын түтіндері ауаны ластап, табигатқа, адамзатқа зиян тигізуде.</p> <p>Лас ауа жануарларға да, есімдіктерге де қауіпші.</p> <p>Барлық зауыт, фабрикаларға зиянды қалдықтарды жинап, ұстап қалатын, ауага жібермейтін арнайы қондырыбылар орнату қажет. Таза ауаны сактау – өте маңызды мәселе.</p> <p>Балаларға мұрынмен ауаны ішке тарту үсінілді.</p> <p>-Балалар, мұрын арқылы ауа біздің екпемізге өтеді. Тынысты шығарғанда пайдаланылған ауа қайтадан ауыз немесе мұрын арқылы сыртқа шығады</p> <p>«Шар үрлеу» ойын-</p>
--	--	---	--	---

тебесі бар сары ұя
реті бойынша
нешиші?

Құстарға арналған үйшік
пен оның шатырынан түсі
меннішинің карастыруды
ұсынады. Үйлер әртүрлі
болатындағы етіп әртүрлі
түске бояйды.

3-тапсырма. 1-ден 9-га
дейнігі цифрларды
тап Оларды коршап сыз
және боя

3. Қазақ тілі

Жемістер мен көкөністер
Мақсаты: Байланыстырып
п сөйлеу тілін, көркемдік
тағамын дамыту, сөздік
корын молайту.
Адамдардың еңбегін
құрметтеуге тәрбиелеу.

Міндеті: Сөздерді жіктеп,
тәуелдең, септеп колдана
білуді, интонациясы
бойынша сөйлемдерді
(хабарлы, сұраулы, лепті)
ажыратып, сейлегенде
колдана білуді жетілдіру.
Өз ойын жайылма
сөйлемдермен жеткізуге
мүмкіндік беру. Такпактар
жаттату,

жұмбак

Жиын-теріт болатын
Камбага астық толатын
Қызыл қамба ойнайтын
Кай мезгіл дең ойлайсын.

Сонда үш ашы, оғла,
шөптесін өсімдіктер
жіктей білуге
үйрету.

Міндеті: Тұган өлкенін
өсімдіктері (агаштар,
бұталар, ғұлдар, шөпті
өсімдіктер) туралы
түсініктерін көнетүй,
«орман», «шалғын» және
«бакша» ұғымдарымен
таныстыру.

Бұтактарды сындырмай,
Тазалықты сактайык.
Гүл осіріп, су құйып,
Табиғатты қорғайык.
-Өлең шумактарынан не
түсіндінер?
«Ағаштар дауы» әнгімесі
Бірде тогайдасы ағаштар
дауласты. Бірінші ағаш:
«Мениң күлім – ең корікті
күм. Қарашы, қызыл да,
жасасыл да, сары да, қызылды
та жасырақтарым бар.
Мен ең әдемі ағаштын.
Екінші ағаш: «Мениң
оійміш, сіздікіндей ала-
қула күм мендей салықалы
ағашамұледем жасрастайы.

Ең әдемі жасырақ ол –
қылқанды жасасыл жасырақ.
Бұл жасырақтымен
ешқандай жасыраққа
аудыстырымайын.

-Қандай ағаштар?
- «1-ағаш үйенкі, 2-ағаш
шырша» деген шешімге
келеді.
-Балалар, қай ағаштың
пайdasы көп?

Саныраулардың орнадығанын,
суреттен дөңгелек,
шаршы, тікбұрыш,
ұшбұрышты заттарды
табады. Заттарды
геометриялық фигурамен
сызып косады.

3-тапсырма. Сурет
кандай фигуralардан
құрастырылған? Ата және
саны. Сонша нүктесал.
Заттың кандай
фигуralардан
құрастырылғанын
анықтаң, санауды және
атауды ұсынады.
Сонша нүктесалады.

4-тапсырма. Сандыкты
геометриялық
фигуralармен
безендір. Боя.

2.Саят ашу негіздері

Дыбыстық талдау
Мақсаты:

Сөздерді буынға бөле алу
дагдыларын бекіту.

Міндеті: Сөздегі
дыбыстардың ретін,
дауыссыз дыбыстарды

анықтау

«Жалпы атауын

ата» дид. ойыны

1. Алмұрт, алма, жұзім –
...(жемістер)

2. Себіз, бұрыш, қарбызы –...
(көзөністер)

3. Қайын, терек, шырша –
...(ағаштар)

4. Қантар, ақпан, желтокса
н –... (қыс айлары)

5. Қыркүйек, қазан, қараша

Дәптермен жұмыс.

1-тапсырма. Заттар
кандай белгілері
бойынша

топтастырылған? Әр
топтан артық затты
тап. Коршап сыз. Өз
тандайында түсіндір.

Ол заттар мен
Фигуralар жиынтық
топтарын карат

шығуды және олардың
топтастырылған белгісін
атауды ұсынады. Артық
затты коршап сызады.

2-тапсырма. Фигуralардың
ұқсастығымен
айырмашылығы

неде? Олар калай аталауды?

Тіктөртбұрышты
белгіле. Белмeden осып
ішіндеі затты тап.

3-тапсырма. Фигуralарды сана.

Кестеге нүктелер сал.

4 -тапсырма. Әр фигурага
орын тауып, сызып кос.

Мақсаты: «Шар әуеге
ишине ауа
толтырылғандықтан
ұшады деген тұжырымға
келу.

Тәжірибе жасау
1 Үйдистағы суды
тұтқышмен үрлекенде нени
байқадын?

2 Қағаздан желпуіш жаса.
Бетіне желті. Не
байқадын?

3. Шарды үрлеп, ыдыстағы
суга сал. Шар суга неге
батпайды?

4. Поролон суга неге
батпайды? Онын
куыстарында не бар?

2.Саят ашу негіздері
Дыбыстық талдау және
буынға белу

Мақсаты: Дауыстық дауыссыз
дыбыстарды айтылу
барысында ажыратуды
жетілдіру

Міндеті: Салт-
дастырлармен таныстыру
арқылы ауызекі сөйлеуді
дамыту;

Тіл ұстарту
Ба-ба-ба,
Бакылдаңызбака.
Ыс-ыс-ыс,
Келді, мінє, қыс.

Оп-оп-оп,
Балалар ойнады доп.
Жау-жау-жау,
Желбірептүр жалау.

Ой-ой-ой,
Корада түр кой.

Дил ойын «Жұмбактар күрастырайык»

Максаты:

Балалардың колына жемис пен кекенистердин суретин көрсетпін етті ойларынша сол жұмбак құрап шыгарып жасыру

Алма ертегін ролдерге болған саңаудау

Коян Карға Кіргіз Аю

4.Дене шынықтыру

Енбектеу

Максаты:

Заттардың арасынан енбектеу дәғдүлділіктердің калыптасытуы

Міндеті: Енбектеу, ермелу жүргүзу мен жүтпруді алмастырып, заттардың арасынан енбектеу

“Поезд” Максаты:

Балалардың денсаулықта, ойнана деген құштарлықтарын дамыту, балалардың лени кимылдарын, бұлшық еттерин жетілдіру, ойнан арқылы көнділ-күйлерін көтеру. Енгілікке, шашшандыққа, қызыга ойнауга баулу, ойнана деген қызыгуыштықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салуатты өмір

-Табиғатта барлық ағаш пен бұталар пайдалы «Суреттер сөйлесін» ойын жаттығуы

1-сурет (Емен, карагай, кайын, терек, үйенок, тал, шырша, алмаагаш, итмұрын, каракат, бақбақ, қызғалдастың суреттері көрсетіледі) Балалар олардың атын табады Оларды педагоготтың комегімен ағаш, бұта және шоп асқын үшін топтақ топтайды

-Балалар, ағаш, осімдік және бұталар несімен үксаң, айырмашытырын неле? -Олардың барлығының дәв. бұтактары, жатырактары, тамырлары бар Айырмашылықтары олардың аты болек, есептің жерлері, жатырактар, дәв. бұтактарындағы болып келеді. Шоп аласа, кишикентай, ал ағаштар мен бұталар биң.

-Ағаштардың кайдан көрүте болады?

-Орманда, калада, саябакта, аланда, суреттерде, бала бақша аймагында т.б. -Балалар, ағаш, осімдік және бұтансын схемалық бейнесіне назар аударындар. 2-сурет. Ағаштың тамырдан ұзын, жуан дінә өсіп шығады, бұталардаң көптеген жінішке, жан-жака тараган бұтактары болады, ал осімдіктердің сабактары жінішке, назік

- (күн ашары)

«Сөздерді бұныңа болға дидактикалық ойыны

Максаты: Суреттегі сөздерді атап, бұныңа болу **Жұмыс дәптерімен жұмыс**

Суреттен дауысын дыбыстардан басталатын сөздерді ата

Ферма, сымыр, сүт, коян, соре, кора, күнбагыс, комбайн, тал, шоп, сауыншы, қыланак, кияр, пияз, соңғы, флиға т.б

Дыбыстық тақылдуу шоп бағ, сүт сөздерине дыбыстық тақылдуу жасау

Саусақ жаттыгулары

Графикалық жұмыс

Штрихтау, үзік сыйықтардың бастырып жасу

3.Көркем әдебиет

Бәрі де риза

Максаты: Әнгіменің жалғасын ойдан күрастыруға баулу.

Міндеті: Баланың басқа күрдестарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: галамтордан, теледилардан, жақындарының

3.Қазақ тілі

Үй жануарлары мен жабайы жануарлар

Максаты: сөздерді дүрыс айтуда дағдылаштыру

Міндеті:

Тілдік және артикуляциялық аппараттың тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, казак тіліне тән а, ә, օ, қ, ү, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дүрыс айтуда дағдылаштыру

“Оз мекенин тап” дидактикалық ойыны

Максаты: Жануарлардың мекенин табу арқылы сөйлеу кабилеттерін дамыту

“Жануарлардың төлін тап” дидактикалық ойыны

Максаты: Әр жануардың озінен сәйкес төлін табу.

4.Музика

«Бүтін кай күн»әні

Максаты: Музыкалық дыбысталиуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік

Аи-ай-ай

Үшып кетті торғай.

Ай-ай-ай,

Жайылып жүр тай

Ға-ға-ға,

Үшып кетті карға.

Жұмыс дәптерімен жұмыс

Зат атауларындағы жыбысының орнында Сөздін басында болса- бірнеше белгіті, ортасында болса – екінші белгіті және сонында болса – үшінші белгіті көк карындашпен боя

2. Дауыстың дыбыстан басталатын заттың суретін қызыл сандыққа дауыссыз дыбыстан басталатын заттың суретін көк сандыққа сал.

3.Дыбыстық талдау жаса. «Лақ» сезінде 1 буын, 3 дыбыс бар.

«Гұл» сезінде 1 буын, 3 дыбыс бар.

«Тор» сезінде 1 буын, 3 дыбыс бар

4.Графикалық жұмыс

3.Шыгармашылық

Менің досым

Максаты: Баланың озін-өзі тануына, достарын бағалауға, күрметтеуге үйрету, досының айтқанын аяғына дейн тындауға, кез келген уақытта көмектесе білуге тәрбиелеу

<p>салтына тәрбиелу.</p> <p>Ойынның шарты: Тәрбиеші балаларға поезд болып ойнайык, мен паровоз боламын, ал сендер вагонсыңдар, пун-пун-пун.</p> <p>Паровоз белгі бергенде поезд ақырындаиды, содан кейін қатты, яғни тез жүреді.</p> <p>“Өз жұбынды тап”</p> <p>Максаты: Балалардың денсаулықта, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Етпілікке, шашандыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылыктарын, белсенділіктерін арттыру.</p> <p>балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелу.</p> <p>Ойынның шарты:</p> <p>Ойыншылар екі баладан жұп құраг, көлдәріна доп ұстап 6-8 метр жерден бір-біріне қарама-карсы тұрады. Тәрбиеші ойнауға белгі берісімен, әр жұп доптарын бір-біріне қарай домаласып тигізуге тырысады. Доптары бір-біріне тиғен ойыншылар үлпай жинайды. Ойынның соңында қай жұптың үлпайы көп болса, сол жұп женіске жетеді.</p>	<p>және құлтешелері, гүлдестелері болады.</p> <p>Гүлдесте – есімдіктің гүлі, құлтеше – гүлді ұстап тұратын түбекшесі.</p> <p>-Ағаштың неше діні бар? (біреу)</p> <p>-Бұтаның канша діні бар? (Көп).</p> <p>Ағаштар мен бұталардың, есімдіктердің қандай ортақ белгілері бар? (Бұтак, жапырак, тамыр).</p> <p>З-сурет. Суретте ағаштар, бұталар мен есімдіктер бейнеленген, көрсетіндер. Балалартактадан суреттерді атап, кайсысы ағаш бұта және есімдік екенін көрсетеді.</p> <p>- нелері т.б. екенін табады.</p> <p>-Қандай ағаштар қыста жапырактарын түсірмейді? Қарағай, шырма.</p> <p>-Жапырактардың түсүін әртүрлі сөзбен атандар.</p> <p>-Ұшады, жауады, үзіледі т.с.с.</p> <p>-Жапырактары бөрінен кеш пайда болатын ағаш қалай аталауды?</p> <p>-Емен ағашы.</p>	<p>әңгімесінен алған акпараттарымен, асерлерімен болсуіне мүмкіндік беру</p> <p>Дидойын «Суреттер сөйлесін!</p> <p>Максаты: Суреттегі мамандықтар туралы айту</p> <p>-Кімдердін суреттерін көріп тұрындар?</p> <p>-Сендер оскенде кім болғыларын келеді?</p> <p>-Қандай мамандарды білесіндер?</p> <p>-Мамандық дегеніміз адамының інбек қызметтің түрі, маман болу көп окуды, дайындықты, жауапкершілікті талап етеді. Мамандықтың түрі ете көп.</p> <p>Балалар, сендер күнде келіп жүрген мектепті салатын адамды кім дейміз?</p> <p>Ауырган адамды кім емдейді?</p> <p>Кійімдерді тігіп беретін адамды кім дейміз?</p> <p>-Шашымызды әдемілеп қызып беретін адамды кім дейміз? Бүтін осы мамандықтар туралы жазушы Мәдіхат Торежановтың «Бәрі де риза» әңгімесімен танысамыз.</p>	<p>элементтерімен байланыстыру.</p> <p>Міндеті:</p> <p>Сурет салу Тұзу, ирек, жиңішке, жалпақ сыйықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нұктелерді ырғакты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді күрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ақ және түрлі түсті фондарды колдана отырып, түсті тандау.</p> <p>Жапсару Жапсарудың түрлі әдістері (симметриялы, сынбарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық кио, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (кағаз, мата, табиги материалдар) жапсару</p> <p>Музыкалық-ыргактықкимылдар: «Мерекелікмарш»(Б.Дәлде нбай)</p> <p>Билер: «Кекпар»біi («Билеп үйренейік»)жинағынан)</p> <p>Ойындар,хороводтар: «Әуенде сағат» ойыны (Дидактикалықонындар жинағынан). Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Күншуак»(Е.Құсайынов)</p>	<p>Міндеті:</p> <p>Сурет салу Тұзу, ирек, жиңішке, жалпақ сыйықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нұктелерді ырғакты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді күрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ақ және түрлі түсті фондарды колдана отырып, түсті тандау.</p> <p>Жапсару Жапсарудың түрлі әдістері (симметриялы, сынбарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық кио, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (кағаз, мата, табиги материалдар) жапсару</p> <p>Музыкалық-ыргактықкимылдар: «Мерекелікмарш»(Б.Дәлде нбай)</p> <p>Билер: «Кекпар»біi («Билеп үйренейік»)жинағынан)</p> <p>Ойындар,хороводтар: «Әуенде сағат» ойыны (Дидактикалықонындар жинағынан). Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Күншуак»(Е.Құсайынов)</p>
--	---	--	---	---

<p>келетінін, оған көп күш жұмсалатынын түсіндіру.</p> <p>Міндеті: Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: галамтордан, теледидардан, жақындарының әнгімесінен алған акпараттарымен, әсерлерімен белсіуіне мүмкіндік беру</p> <p>Жұмбак : Алтын сары тоны бар Қауызында <u>дані бар</u> (Бидай)</p> <p>Асты тас, үсті тас, Оргасында піскен ас (Таба наң)</p> <p>Алтын астық Көктемде егін егетін, Күзде жылып, теретін. Біздін дала—бай дала. Алтын астық айнала. Ел егінді жинаиды, Қырманға дән сыймайды. Біздін дала — бай дала, Алтын астық айнала. Алтық — дала сзулеті, Алтық—Отан дәүлеті. Біздін дала—бай дала, Алтын астық айнала. (Косжан Мусірапов)</p> <p>Дидактикалық ойын. «Не жасырынганын тап». Шарты: балаларға үннан пісірілген нан түрлерін көрсету. Балалар көздерін жұмады, бір суретті алып таставмын. Балалар кай сурет жок екенин табуы керек.</p>	<p>Әнгімені мәнерлеп оқып мазмұнын айтып береді</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?» Мақсаты: әр мамандық иесіне керекті заттарын тауып атайды.</p> <p>Жұмбакты шеш. Сауықтыrap сырқатты, Жылы ұнмен тіл катты. (Дәрігер)</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Еңбектеу</p> <p>Мақсаты: Заттардың арасымен еңбектеу дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Міндеті: «Жыланша» төрттагандап еңбектеу, кедегілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттагандап еңбектеу (аракашықтығы 3-4 метр) «Біз көнілді балалар»</p> <p>Мақсаты : Балалардың көңіл -күйлерін көтеру. Спорттық би билеуді үйрету. Дене қимылдарын , бұлшықтеттерін жетілдіру. Спортуқ деген сүйіспеншіліктерін арттыру. «Дені саудын – жаны сау» макальының мәнін түсіне білуге</p>	<p>бір баланы суреттеп айтамын, балалар сол баланы табулары қажет (ол кім?) 2 – 3 баланы суреттеп айту.</p> <p>Топтық жұмыс</p> <p>4.Дене шынықтыру</p> <p>Өрмелу</p> <p>Мақсаты: Өрмелу дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Міндеті: Гимнастикалық скамейка бойымен колымен тартылып, ишкітари мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелу, бірнеше заттардан еңбектеп ету, ертүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп ету, гимнастикалық кабыргамен өрмелу және бір гимнастикалық кабыргадан екіншісіне ауысып өрмелу.</p> <p>“Қакпа” Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көніл-күйлерін көтеру. Етпілікке, шапшандыққа, қызыга ойнауға баулу, ойынға деген қызыгуышылдықтарын, белсенделіктерін арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.</p>
---	--	--

	<p>Кел ойнайық!</p> <p><i>Мақалдың жалгасын тап.</i> Нан – тамақтың ..., (атасы) Ынтымак – көптін ..., (батасы)</p> <p>Балалар, кім нан туралы тыым сөздер біледі? Сурет бойынша тыым сөз шығару. Нанды бір қолмен үзбе. Нанды, дастарханды баспа. Нанды тенкөріп тастама. Нанды аяққа баспа.</p> <p>4. Музыка «Бүтін қай күн»әні Максаты: Музыкалық дыбыстылуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру. Міндеті: Музыкалық шығармада көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту Музыка тындау: «Жасдәуірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева) Ән айтү:</p>	<p>тәрбиелеу. Ойынның шарты : Балалар 3 топқа бөлініп, колдарына жалаушаларды, ленталарды және сылдырмактарды алып «Балакай» әнніне спортық би қимылдарын билейді.</p> <p>«Құлатын алмай апар» Максаты : Балалардың дene қимыл козғалыстарын дамытып, тепе – тендікті, дәлдікті сактай білуге үйрету. Аркаларын түзу ұстап, дұрыс жүргүте дағдыландырып, тәрбиелеу. Ойынның шарты : Эр балага спортық бұрыштарға құм салынып тігілген кішкене жастықшалар таратылады. Балалар оларды басына қойып, түсірмесстен, себетке апартып салады. Себетке жеткізбей, жастықшаны түсіріп алған бала айыппұл ретінде өлең не тақпак айтады.</p>	<p>Ойынның шарты: Балалар кол ұстасып шенбер жасап, “қакпа” құрады. Ортага санамак арқылы бір бала қасқыр болып сайланады. Қасқыр түссе қакпанға, Устамаса болар ма?</p> <p>Қасқырға қакпан құрайық Қасқырды ұстап алайық, “Қасқырды ұстап алайық” деген кезде қакпаны жабады, колды төмөн түсіреді, ортадағы бала қакпаннан шығуға тырысады.</p> <p>«Бірінші бол» Максаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын, бұлышқ еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлөрін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнага баулу, ойынға деген кызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Спортық ойындарды ойнай алуға тәрбиелеу.</p> <p>Ойынның шарты: Ойын аланының бір жағында сызық сызылады. Ал екінші сызықта 10 метр қашықтықта жалаушалар қойылады. Балалар бір-бірінен 1 метр қашықтықта, жалаушаға сол жаға қырымен тұрып, сол колдарына құрсау ұстап тұрады.</p> <p>“Дайындалындар” деген</p>
--	---	--	---

	<p>«Біз бақытты баламыз» (Ә. Конысбеков «Бүгін кай күн» С.Мухамеджанов, сөзі Ш.Мухамеджанов</p> <p>Музыкалық-ыргактықкимылдар: «Мерекелікмарш»(Б.Далден бай) Билер:«Көкпар»біл («Билеп үйренейік»жинағынан) Ойындар,хороводтар: «Әуенде сагат» ойыны (Дидактикалықойындаржи нағынан). Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуак»(Е.Күсайынов)</p>		<p>белгі бойынша балалар күрсауды сол колымен ұстап жалаушага карай жерге кояды, он колды күрсау согуга дайындаиды, “1,2,3” зымыран деп тәрбиеші айтқанда он алақанымен күрсауды соғып, жалаушага карай сырғытады. Бірінші келген балалар жалаушаны басынан асырып көтеріп тұрады. Кім бірінші жалаушаны көтерсе, сол женеді</p>		
Серуенге дайындық	<p>Кінің: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. (Озіне-өзі қызмет корсету)</p> <ul style="list-style-type: none"> «Үнемді тұтыну» – суды, тамакты, энергияны тұтыну бойынша құнделікті табиғи ресурстарға ұқыпты карауды қалыптастыру: жадынамалар, нұскаулыктар мен паракшалар әзірлеу «Табиғат ресурстары деген не?» тақырыбында әнгімелесу 				
Серуен	<p>Серуен №1 Торғайларды бақылау Мақсаты: торғай туралы білімдерін тиянктауды жалғастыру; —күздің келуімен құстар мінез-құлқының өзгеруін көре блүгеле үрету; зейндері мен есте сақтауларын белсендіру. Бақылау барысы: Көркемсөз Қалатындаі қызылдан, Әдемізді білемін, «Шивік, шиық» еттің шиқылдан, Дайын асқа ортақсың Шашын берген жемімді</p>	<p>Серуен №2 Көгершіндерді (көптегерлер) бақылау Мақсаты: Құстар алемі туралы білімдерін тиянктауды жалғастыру; Құстар немен коректенеді, кайда өмір сүреді, адамдар оларға қандай камкорлық жасайды, жабайы көгершіндер неге Қызыл кітапқа енгізілгендерін тиянктау.</p> <p>Бақылау барысы Көркем сөз</p>	<p>Серуен №3 Емен ағашыны бақылау Мақсаты: Құзғі емен туралы түсініктерін қалыптастыру, ағаштард ың жыл мезгілдеріне қарай бейімделуі туралы түсінік беру.</p> <p>Бақылау барысы Көркем сөз Білмейтін жок елдің- Өзім де ішіп көргенмін Дейді әжейім Ішектің емі-қашаннан Қабығында еменнің Қайнатындысы Еменнің Қасиеті бар дәрілік. Қабығынан жасалған.</p>	<p>Серуен №4 Жыл мезгілінің өзгеруін бақылау Мақсаты: Табиғат өзгерістері туралы түсініктерін көнітту (қырау, сұық согу, күннің қысқаруы, түннің ұзаруы) Күн туралы білімдерін тиянктау (құн ашак, бірақ жылтыртайды). Бақылау барысы Көркем сөз А. Сәрсеков Құзғі ауланың талдары Кейде құйын етеді Желмен басын шайкайды Тозандатып жан-жақты</p>	<p>Караша № 4 САБАК, «ЛИФТІ(ЖЕДЕЛ САТЫ) МЕН КІРЕБЕРІСТЕГІ (ПОДЪЕЗД)МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ» Ұзақтығы:25-30 минут Топ/сынып: мектепалды тобы/сынып (5 жастағы балалар) Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: балаларды лифті мен кіреберістегі тартылған (кайінсіздік) негізгі ережелеріне үрету, каяїппі жағдайлардың алдын алу. Миндеттері: • Балаларды лифті мен кіреберісте тәртіптің (кайінсіздік) негізгі ережелерімен таныстыру . *</p>

<p><i>Торғай, торғай торғайым, Жейсің соңша қызылдаң, Сені әркез қорғаймын Қорқақсың-ау, қорқақсың, Қыстың қамын жаз ойлан, Еңбек десе шорқақсың. Бәріне де бол дағын!</i></p> <p>Тәрбиеші балалармен әңгіме откізеді.</p> <p>Торғай қандай болып көрінеді? (Бұл күнкентай нысық құс.)</p> <p>Ол жайлыш үнемі «сұр торғай» деп айтады. Ал шындығында торғай сұр емес Ал қандай? (оның арқасы қызыл коныр, жіңішке кара жолактары бар) Ал қанаты мен құйрығы қандай? (құйрығы-қара- коныр, қанаттары да қара- коныр, жириен түспен жеккелген)</p> <p>Ал басының түсі қандай? (Сұр) Торғайлар қайда өмір сүреді? (қалада және ауылда.) Ия, олар әркез адамдарға жакын жерге мекендейді. Торғайлар неге адамдарға көрші болғанды жаксы көрелі? (адамдардың қасында олар жыртқыштардан аулақ болады, жемде де тез мауын жейді, оңаша мекен де табады.) Торғайлар әсіресе өз «үйлерін» ағаш үйлердің терезе қондырыларына салады. Ал қалада торғайлар қайда мекендейді? (подъездің неге балконның құнқагарларына.) Кане, жаксылап қарайыкшы</p>	<p>Жемін, сүйн керекгін, Құспен қызық аспаным. Қүнде апарып беремін Үйшік жасай білемін Олар мәз боп қалады, Ағаштарға ілемін Шаттық әнге салады. Қандай құстар алғанға келіп қонады?</p> <p>Олар кайда тіршілік етеді?</p> <p>Олар нені шоқып жегенді жаксы көрелі?</p> <p>Оларды кім коректендереді?</p> <p>Көгершіндер кайда мекендейді?</p> <p>Өте өрте кезден-ақ көгершіндер бейбітшілік пен достық құсы деп санаған. Ол өте әдемі және адамдарға тез бауыр басады. Көгершіндердің ерекше қасиеті олар өз үйлерін қанша қашықта болса да іздеп табады.</p> <p>Зерттеу қызметі</p> <p>Кептер мен торғайды салыстыру</p> <p>Еңбек:</p> <p>Балабақша аумағына жем салғыш ілу Мақсаты: еңбек әрекетін орындауга үйрету.</p> <p>Қимылды ойны: «Ұшады, с екіреді, жүзелі».</p> <p>Мақсаты: — балаларды жүкіруге үйрету;</p>	<p>Орманда жасыл еменнен құдьырретті де асем ағаш жок. Халық ертеғілері мен батырлар жырларында алып емендер тегіннен-тегін айтылмаса көрек. Ол алыптар бейнесінде бейнеленеді. Қарі еменнін діңі мығым, бұтақтары тарам-тарам болады. Емендер мың жылға дейін өмір үзіледі, олар коктемде ең кеш коктейлі. Ол өте зор, мықты ағаш болғанмен, кattы аяздарда жарылып кетеді.</p> <p>Емендер көбіне қайда өседі? (орманда.)</p> <p>Ал бұл ағаш кайда өсіп түр? (қалада.)</p> <p>Қалада тағы қандай ағаштар өседі?</p> <p>Ағаштар қалға не үшіни керек? (агаш жапырақтары аудады көмір қышқыл газын бойына сіңіріп оттегін бөліп шыгарады..)</p> <p>Ағаш жапырақтары қай уақытта түседі? (күз айларында.)</p> <p>Ағаш жапырақтары неге түседі? (агаштардың қыста көп ылғалды жогалтпасы үшін)</p> <p>Емен ағашының адамға қандай пайдалысы бар? (құрлықса, жиназдар жасауға және емдік қасиеттері бар)</p>	<p>Дәурен өтіп жаздагы Кейде құйын кетеді Күздін желі согады Доп қылып ап жапырақты Бейне тентек баладай Ойран-асыр салады Алма багын жагалай Алмаларын қагады Күз мезгілінің аяқ жағын «құміс құз» деп те атайды. Суларда алғашкы жылтырылған. Егерге алғашкы кумістей жылтыраған алғашкы кар үшкіндары түседі. Жерде жапырақтар үстінде конған қыраумен күн сауле сінен кумістей жылтырайды.</p> <p>Күзде күн көзі сирек корінеді ауа-райы бұлдыңғыр, бұлтты болады. Алғашкы кар түседі, ол бірақ еріп кетуі мүмкін</p> <p>Балаларға сұралтар: Қыс алдындағы қундерді калай атайды? (Күміс құз.)</p> <p>Неліктен?</p> <p>Жұмбак шешу:</p> <p>Кар да емес, мұз да емес, Ағаштар күміс жамылған (қырау)</p> <p>Еңбек: Ауладағы қоқыстарды жинау.</p> <p>Мақсаты: жасаған жұмыстарынан қанагат аулаға тәрбиеу.</p> <p>Қ/О: «Байге»</p> <p>Мақсаты: Бір-біріне соқтықтай</p>	<p>Балаларды қауіпті жагдайларды тануға және сол уақытта дұрыс әрекет етуге үйрету. • Төтенше жагдайларда ез бетінше шешім кабылдау дағыларын дамытуға ықпал ету.</p> <p>Материалдармен ресурстар: Лифті мен кіреберісте өзін-өзі ұстau ережелерін бейнелептін иллюстрациялар немесе суреттер Әртүрлі жағдайлар бейнеленген карточкалар Үйимдастырылғанис-әрекет: Балаларды қарсы алу. Лифті мен кіреберісте қауіпсіздік ережелерін сактау маныздылығын талқылау.</p> <p>Лифтідегімінез- құлықережелерін талқылау: Лифтін күтү: лифті келгенше есіктерінен алыс түр. Кіру және шығу: лифт есіктері ашылғанда тез кіріп, тез шығу, табадырықта тұрмаяу. Түймешіктермен (кнопка) ойнамау: тек қажетті түймешіктерді басу, барлық түймешікті басудың қажеті жок. Лифтіге жалпыз кірмей: ен дұрысы, лифтіге ересектермен немесе ұлken балалармен бірге кіру. Егер лифті тоқтап қалса: қорықпау, саспау, диспетчерді шакыру түймешігін басып, көмек күтү. Кіреберістегімінез- құлық ережелерін талқылау: №1 бейнероликті қаруа. «Кіреберісте» Бейнероликті талқылау: егер кіреберісте бөтөн адам болса, не істеге</p>
--	--	--	---	--

<p>біздін балабақша ауласында кай жерге мекендейді екен? Адамдар құстарға қандай камкорлық жасауды керек? (Жемсалғыш жасап, күнде жем сеүіп тұру керек) Күзде торғайлар немен коректенеді? (өсімдіктердің дангері мен тұқымдарын шоғыры)</p> <p>Еңбек Ағаштарды емдеу максатында еңбек ұйымдастыру.</p> <p>Мақсаты: Ағаштарға дұрыс көмек жасауды үрету; Еңбексүйілштікке тәрбиелу. К/О: «Құстардың ұшы», Мақсаты: белгі бойынша қимыл жасауга үрету.</p> <p>Жаттығу ойындары: «Жалауда құлатпа» Мақсаты: заттар арасымен, оларды құлаттай ирелеңден жүргүзу</p>	<p>— зверей құстардың, андардың, балықтардың аттарын есте сактау</p> <p>Жаттығу ойындары: «Қаданы (кегли) құлат». Мақсаты: Допты нысанага лактыру; Назар аударуларын, дәлдіктерін дамыту.</p> <p>Халық болжамы: құс өсүнін үрнітсе, жасауды болады; жыл құстары кеш үнса, қыс жылты болады; құстар асыга қоректенесе ауа-райы бұзылады.</p>	<p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Ауладағы бірнеше ағаш жапырактарының түстерін салыстыру</p> <p>Мақсаты: ағаш жапырактарының түстерінің әртүрлілігін аңарту</p> <p>Еңбек</p> <p>Жерге түскен ағаш жапырактарын тырмамен жинау және оны тазалау</p> <p>Цель: ұжыммен жұмыс істеуге деген қызынушылықтарын арттыру.</p> <p>К/О: «Акку-каздар».</p> <p>Мақсаты: берілген матсырма бойынша жүкіруге жаттықтыру</p> <p>Жаттығу ойындары Бір аяқпен секіру.</p> <p>Мақсаты: барынша бік секіргеге жене жерге дұрыс түсуге жаттықтыру</p> <p>Мақал-мәтеп</p> <p>Аяланасан азаш та аспандан өспес</p> <p>Орман ел дәүлеті, жер сәулеті.</p>	<p>жүкіруге жаттықтыру ; Төзімділікке, ептілікке тәрбиелу.</p> <p>Жаттығу ойындары: Тепе-тендікті сактауға жаттықтыру.</p> <p>Мақсаты: Төбешікке жүкіріп шыгу, жүкіріп тусу</p> <p>Халық болжамы: Түнде қырау түссе, күндіз қар жауамайды Ағашты қырау басса аяз болады.</p>	<p>керек? Кіреберісте: бейтаныс адамдармен сөйлесін, бейтаныс адамдарға есік ашпау, баспалдак мен коршауларда ойнамау, ата-аналармен/ересектермен бірге болу. Негізгі сұрақтардың бекіту: Бейтаныс адамдарға кіреберіс есігін ашуға бола ма? Неге? Егер лифті токтап калса, не істей керек?</p> <p>Кіреберісте баспалдактар мен коршауларда ойнауга бола ма? Лифтіге калай дұрыс кіру және шығу керек? Пайдалы сілтеме:</p>
<p>Серуение оралу</p>	<p>Балалардың киімдерін жүйелі түрде шешу, өлеңдерді, әндөрді үйрену, жұмбактарды шешу, жанылтпаштар, санау және т. б. (көркем, тәуелсіз ойын әрекеті)</p>	<p>(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын Алтынтар ойыны – көнге әр адам <u>асық</u> тігеді. Сол катарға тағы бір сака тігіледі (үйргенде баланың шілк түскен сақасы). Асықтардың арасында санылау болмай</p>	<p>(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойынАқсак карға - <u>казактың</u> ұлттық ойындарының бірі. “Карға” деген бұл карға атта құс, ал “ақсак” ақсандайтын дегені.</p>	<p>(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойынАқсак карға - <u>казактың</u> ұлттық ойындарының бірі. “Карға” деген бұл карға атта құс, ал “ақсак” ақсандайтын дегені.</p>
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяуқимылд ьюйиндар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,</p>	<p>(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын Алтынтар ойыны – көнге әр адам <u>асық</u> тігеді. Сол катарға тағы бір сака тігіледі (үйргенде баланың шілк түскен сақасы). Асықтардың арасында санылау болмай</p>	<p>(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойынАқсак карға - <u>казактың</u> ұлттық ойындарының бірі. “Карға” деген бұл карға атта құс, ал “ақсак” ақсандайтын дегені.</p>	<p>(Біртұтас тәрбие) Ұлттық ойын „Орамал тастамақ“. Балалар шенбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артында орамал тастап кетеді. Артында орамалды</p>	

	<p>тіркестіріле қойылады. Көннің екі жағына 1м. Сызық, ал 4-5-6 м. жерден ататын қаракшы белгілейді. Кімде-кім түтпегі сақаны атып ұшырса (1м асyра) бүкіл асықтарды сол алады. Ал сақага тимей асықты ұшырса, онын сызыктan шықканы ғана сонықи болады. Ату саны – брет. Алғаш сақасы шықкан бала бірінші болады да, қалғандары одан кейінгі кезекте атады. Алты рет атыстан қалған асықтардың бәрі түтпе қалған баланікі болып есептеледі (сақасы тігілген бала).¹¹</p>	<p>Неліктен “карға аксақ”? Өйткені “карға” бейнесін жасайтын бір аяқпен секіреді. Ал екінші аяғы бүтілген және белбесумен немесе орамалмен байланған. “Карға” кай аяққа аксандайтыны маңызды емес. Қатысуышылар құрамаларға бөлінеді және секірмелі эстафета жасалынады. Бірақ аяқты байлайтын белбеу немесе орамал бір “карғадан” басқасына ауысып отырады.</p>	<p>Неліктен “карға аксақ”? Өйткені “карға” бейнесін жасайтын бір аяқпен секіреді. Ал екінші аяғы бүтілген және белбесумен немесе орамалмен байланған. “Карға” кай аяққа аксандайтыны маңызды емес. Қатысуышылар құрамаларға бөлінеді және секірмелі эстафета жасалынады. Бірақ аяқты байлайтын белбеу немесе орамал бір “карғадан” басқасына ауысып отырады.</p>	<p>тастаганын сезген бала менін артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлсін, тактикалық айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шенбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалгаса береді.</p>	
Балалармен жеке жұмыс	<p>Заттарды лактыруға жаттықтыру; Жеке жұмыс: «Ағаш суретін сал» Максаты: қарбетіне әртурлі ағаш суретін сала білдірін бекіту. Толеп Аяна Медетқызы</p>	<p>Тұстерді ажыратса білуге үйрету. Сөйлеуді дамыту Мамат Мереке Нұрлыбайқызы</p>	<p>Құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. Құрастыру Рахманберді Асылым Бекжанқызы</p>	<p>Жұғіру, жылдамдығын, ептілігін, қызығушылығын дамыту. Топпен</p>	<p>Суретті ұқыпты, толық boyу қажеттілігін айтып түсіндіру. Сурет салу Рахат Әлинұр Айдынұлы</p>
Балалардың үйге қайтуы	<p>Өнегелі 15 минут – ата-аналардың баласымен мінезқұлық және адамгершілік туралы қүнделікті 15 минут жеке әнгімелесуі: Ата –аналарға кеңес Баланың «социалдық көкжигін» көңейтініз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонақ барсын, әжесінде конуға қалсын т.с.с. Осында тәжірибе жинақтаган бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үрленісіп, тіл табысатын болады. (Біртұтас тәрбие. Экологиялық тәрбие беру)</p>				